

andet end Lønforhøjelser og Pensioner, og det samme har i nogen Maade været Tilfældet ogsaa med det radikale Partis Talere. Naar vi fik Lønspørgsmaalene ordnet paa den nævnte Maade, tror jeg, det vilde hidføre langt sundere politiske Forhold, og man vilde bedre kunne afveje Spørgsmaalene finansielt i Stedet for som nu snart at presse en Klasse frem, snart en anden. Selv om der derved blev færre Finanslovtaler om Lønspørgsmaal, tror jeg, det vilde være til Gavn baade for, jeg havde nær sagt Tonen her paa Rigsdagen, og for de paagældende Etater. Jeg tror ogsaa, det vilde skabe noget mere Ro indenfor Etaterne. Nu vækkes der stadig Uro ved disse evindelige Lønningstaler.

Jeg kan i denne Forbindelse ikke undlade at pege paa den stærke Stigning, der har været paa enkelte Budgetter i de sidste Aar. I de sidste 4 Aar er saaledes Udgifterne paa Indenrigsministeriets, Kultusministeriets og Justitsministeriets Budgetter steget med 7 Mill. Kr. Gaar vi ud fra, at Stigningen vil blive nogenlunde egal, og der er ikke den fjerneste Udsigt til nogen Standsning — i Aar mente endog det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), at visse Udgifter paa Indenrigsministeriets Budget er ansatte for lavt —, og tager vi en Periode paa 10 Aar, vil Udgifterne altsaa efter samme Forhold stige med 18 Mill. Kr. Det var det Beløb, vi fik nye Skatter til forrige Aar. Det vil altsaa sige, at hvis disse tre Budgetter stiger i samme Forhold som hidtil, maa vi hvert 10de Aar have nye Skatter paa 18 Mill. Kr. blot for disse tre Budgetters Skyld, hvis ikke andre Indtægter i Mellemtiden skulde falde ned fra Himmelen. Det er det mærkelige ved dette lille Land og dets Politik, at Folk herhjemme lader sig ganske roligt blokke for deres Penge og fortaber sig tidt og mange Gange i storpolitiske Snurrepiberier — jeg kan i denne Forbindelse ikke blive mistænkt for at hentyde til Grundlovssagen. Først naar Skatteregningen kommer, opstaar der et Ramaskrig; og saa ser vi desværre, at mange eller snart sagt alle de, som har raabt højest paa disse Udgifters Stigning, melder sig fra. Det lykkedes disse Partier ved sidste Valg til Dels at kaste Ansvaret for de nye Skattelove fra sig, endskønt jeg mener, de havde deres fulde Part deri. Men det viser bare, at de har været overlegne i taktisk og agitatorisk Dygtighed.

Jeg vil i denne Forbindelse ogsaa pege paa visse Forhold ved Centraladministrationen. Udgifterne til denne stiger Aar

for Aar, det er lige saa sikkert som Amen i Kirken, hvert Aar møder man med større Udgifter til hvert eneste Ministerium og hver eneste Etat. Særlig gælder dette, hver Gang vi faar et nyt Ministerium. Saa er det, som om man har samlet sammen til en lang Spiseseddel, som man styrter sig over de nye Ministre med; de har maaske vanskeligst ved at staa imod lige i Begyndelsen, og derved faar vi disse Spring i Stigningen. Jeg vil her pege paa to Ministerier, hvis Administrationsudgifter staaar stille. Det er Krigsministeriet og Marineministeriet. Jeg maa maaske gøre Tinget en Undskyldning for, at jeg i denne radikale Tid bruger saa udemokratiske Sammenligninger, jeg har ikke kunnet ladet være med at fremdrage det. Naar Udgifterne til Centraladministrationen stiger saa meget, skulde man tro, at man i den maatte kunne finde en særlig hurtig, kulant og velvillig Betjening. Nu er det vel ikke saa galt, som et gammelt Mundheld siger: naar man kommer ned i Ministeriet, er Embedsmændene ikke komne, og kommer man igen, er de gaaede, men det kan dog tidt være vanskeligt nok at træffe de vedkommende Embedsmænd. De maa undskylde mig, men her vil jeg atter fremdrage Krigs- og Marineministeriet, thi der sidder hver Mand paa sin Plads i mindst 5 Timer, fra 11 til 4, saa man kan være sikker paa at træffe dem, og som oftest er de der baade før og senere. Selv om vi ikke saa meget skal tage Lære af Militærvæsenet og den militære Aand, var den Aand maaske dog ikke af de allerdaarligste.

Det har glædet mig at høre den Tale, det ærede Medlem fra Thisted (Munk-Poulsen) holdt om Vestkysthavnesagen. Jeg har herinde tidligere efter fattig Evne draget dette Spørgsmaal frem. Det glædede mig overordentlig at høre den indsigtfulde og fornuftige Maade, hvorpaa han fremdrog det. Det vil ikke i Fremtiden kunne holdes nede. Det har baade en nationaløkonomisk og human Side. Der har været Jernbaneulykker, og selvfølgelig beskæftiger Bladene sig med dem og deres Aarsager i lange Tider, men der udspilles hvert Aar paa Vestkysten Dramaer, der gaar mere stille af. De vilde indskrænkes i Tal, hvis vi fik Havne, og saadanne Havne vilde være en stor nationaløkonomisk Vinding, selv om man ikke i Øjeblikket kunde se Resultatet i klingende Mønt. Det ærede Medlem talte om de Kommissioner, der har været nedsat i Anledning af Vestkysthavnesagen, og den forfejlede Maade,